

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) แบบศึกษาสองกลุ่มวัดครั้งเดียว (The Posttest - Only Design with Nonequivalent Groups) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการพยาบาลโดยใช้เทคนิคการบรรเทาความเจ็บปวดโดยไม่ใช้ยาต่อพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอด ระยะเวลาคลอด และการรับรู้ประสบการณ์การคลอด ของผู้คลอดครรภ์แรก

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ หญิงครรภ์แรกที่มาฝากครรภ์และคลอดที่สถานส่งเสริมอนามัยแม่และเด็ก (โรงพยาบาลแม่และเด็ก) ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 ราชบุรี ในระหว่างเดือนมีนาคม - เมษายน 2541

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้คลอดครรภ์แรกที่มีอายุครรภ์ระหว่าง 37-42 สัปดาห์ จำนวน 30 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. อายุระหว่าง 18-34 ปี
2. สถานภาพสมรสคู่
3. สามารถอ่านภาษาไทยได้ดี
4. การมองเห็นและการได้ยินปกติ
5. เป็นผู้คลอดสามัญที่ไม่ได้ฝากคลอดกับแพทย์คนใดคนหนึ่งเป็นพิเศษ
6. ไม่มีภาวะแทรกซ้อนใดๆ ในระยะตั้งครรภ์ และระยะคลอด
7. มีส่วนสูงไม่ต่ำกว่า 150 เซนติเมตร
8. ทารกอยู่ในท่าปกติ คือท่าศีรษะเป็นส่วนนำ และท้ายทอยอยู่ด้านหลังของช่อง

เชิงกรานมารดา

9. ทารกมีน้ำหนักโดยประมาณ ไม่น้อยกว่า 2500 กรัม แต่ไม่เกิน 4000 กรัม
10. การคลอดครั้งนี้เป็นการคลอดปกติ
11. ไม่ได้รับยาระงับปวดในระยะคลอด
12. มีความยินดีและเต็มใจเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้

การจัดแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้จัดหญิงตั้งครรภ์ออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คือ กลุ่มผู้คลอดครรภ์แรกที่ได้รับการพยาบาลโดยการสอนและสนับสนุน การใช้เทคนิคการบรรเทาความเจ็บปวดโดยไม่ใช้ยาจากผู้วิจัย จำนวน 15 คน

กลุ่มควบคุม คือ กลุ่มผู้คลอดครรภ์แรกที่ได้รับการดูแลตามปกติ คือ ได้รับการพยาบาลด้านจิตใจและการผ่อนคลายความเจ็บปวดในระยะเฝ้าคลอดจากเจ้าหน้าที่ของแผนก สูติกรรมของสถานส่งเสริมอนามัยแม่และเด็ก (โรงพยาบาลแม่และเด็ก) ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 ราชบุรี จำนวน 15 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำโดยการจับคู่ (Matching) โดยใช้ตัวแปร อายุ ลักษณะอาชีพ และการได้รับขากระดับการหดตัวของมดลูก ดังนี้

1. อายุ ให้อายุใกล้เคียงกัน โดยมีช่วงอายุห่างกันไม่เกิน 5 ปี
2. ลักษณะอาชีพ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

2.1 อาชีพที่ต้องใช้แรงงาน คือลักษณะการทำงานที่ต้องใช้แรงงานในการกระทำ เช่น กรรมกร ทำไร่ ทำนา ทำสวน เป็นต้น

2.2 อาชีพที่ไม่ใช้แรงงาน คือลักษณะการทำงานที่ไม่ต้องใช้แรงงานในการกระทำมาก เช่น รับราชการ งานรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น

3. การได้รับขากระดับการหดตัวของมดลูก แบ่งเป็น การได้รับขากับการไม่ได้รับขากระดับการหดตัวของมดลูก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ประเภท ประกอบด้วย เครื่องมือในการดำเนินการวิจัย และเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือในการดำเนินการวิจัย

1.1 แผนการสอน เรื่องการคลอดและการบรรเทาความเจ็บปวดในระยะคลอด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้ความรู้ ประกอบด้วยส่วนต่างๆ คือ วัตถุประสงค์

เนื้อหา กิจกรรม สื่อการสอน เวลา และการประเมินผล มีเนื้อหาครอบคลุมในเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการคลอด ได้แก่ ความหมายของการคลอด ระยะของการคลอด ปัจจัยที่มีผลต่อการคลอดทางช่องคลอด ความเจ็บปวดจากการคลอด และเทคนิคการบรรเทาความเจ็บปวดในระยะคลอดโดยไม่ใช้ยา โดยมีขั้นตอนในการสร้างแผนการสอนดังนี้

1.1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปในการสอน

1.1.2 ศึกษาและรวบรวมเนื้อหาจาก ตำรา เอกสาร และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1.3 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และคัดเลือกจัดเรียงลำดับเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

1.1.4 สร้างแผนการสอน ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน เวลาและการประเมินผล

1.1.5 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสูติกรรม จำนวน 7 ท่าน ได้แก่แพทย์ผู้ชำนาญการทางด้านสูติศาสตร์ 1 ท่าน และอาจารย์พยาบาลด้านสูติศาสตร์ ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 6 ท่าน เพื่อพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมด้านโครงสร้าง เนื้อหา ภาษาที่ใช้ และความสอดคล้องของเนื้อหา กิจกรรมการเรียน ความเหมาะสมของสื่อการสอน และเวลาในการสอน ผลของการตรวจสอบพบว่า เนื้อหาในส่วนของกระบวนการคลอด 8 ขั้นตอน ขาดเกินไปสำหรับผู้เรียนและไม่จำเป็นต้องสอนควรตัดออก และควรปรับปรุงเรื่องเทคนิคการหายใจให้ใช้วิธีที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้การพยาบาลให้มากขึ้น การเลือกใช้สื่อมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ส่วนเวลาในการสอนน้อยเกินไปควรเพิ่ม จาก 45 นาที เป็น 60 นาที ผู้วิจัยได้ทำการแก้ไขและปรับปรุงแผนการสอนตามคำแนะนำ แล้วนำไปทดลองสอนหญิงตั้งครรภ์ที่มีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 ครั้ง โดยสอนเป็นรายบุคคล 1 ครั้ง และรายกลุ่มโดยมีผู้ฟังจำนวน 3 คน 1 ครั้ง ผลปรากฏว่าผู้ฟังมีความเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดี

1.2 แบบทดสอบความรู้หลังการเรียนการสอนเรื่องการคลอดและการบรรเทาความเจ็บปวดในระยะคลอด ประกอบด้วยข้อสอบแบบปรนัย ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.2.1 ศึกษาวัตถุประสงค์และเนื้อหาของแผนการสอน

1.2.2 ออกข้อสอบให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของแผนการสอน

1.2.3 นำข้อสอบไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาลสูติศาสตร์จำนวน 7 ท่านตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของเนื้อหา ผลการตรวจสอบพบว่าข้อสอบบาง

ข้อมีตัวลงไม่ดี ผู้วิจัยได้นำกลับมาแก้ไขและมีการปรับข้อสอบบางข้อใหม่ เพื่อให้มีเนื้อหา สอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการสอนที่ปรับเปลี่ยนตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.3 ภาพพลิก เรื่องการคลอด และการบรรเทาความเจ็บปวดในระยะคลอด ใช้ ประกอบการสอนเรื่องการเตรียมตัวเพื่อการคลอดซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีลักษณะของภาพ สอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการสอน จำนวน 23 ภาพ สำหรับขั้นตอนในการสร้างมีดังนี้

1.3.1 ศึกษาเนื้อหาในแผนการสอน แล้วออกแบบภาพและวางโครงร่าง ของภาพให้สอดคล้องกับเนื้อหาได้ภาพจำนวน 12 ภาพ โดยศึกษาภาพจากตำราและเอกสารที่ เกี่ยวข้อง แล้วนำไปว่าจ้างผู้มีความชำนาญในการวาดภาพวาดตามแบบโครงร่างที่กำหนดไว้ได้ ภาพจำนวน 12 ภาพ

1.3.2 นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม โดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาลศาสตร์ 7 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิด้าน โสตทัศนูปกรณ์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน 3 ท่าน ผลการตรวจสอบพบว่าภาพบาง ภาพยังสื่อความหมายได้ไม่ชัดเจนควรปรับปรุง และควรแยกภาพบางภาพออกจากกันเพื่อความ ชัดเจน ผู้วิจัยได้นำภาพพลิกกลับมาแก้ไขตามคำแนะนำได้ภาพทั้งหมด 23 ภาพ

1.3.3 นำภาพพลิกที่ได้ไปทดลองใช้ประกอบการสอนหญิงตั้งครรภ์ ทั้ง 2 ครั้ง ผลปรากฏว่าภาพสามารถสื่อความหมายได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

1.4 เอกสารแผ่นพับเกี่ยวกับเทคนิคการบรรเทาความเจ็บปวดในระยะคลอด ได้แก่ การเคลื่อนไหวและการอยู่ในท่าที่เหมาะสม การกระตุ้นผิวหนังโดยการถูหน้าห้อง การ ควบคุมการหายใจ การเบี่ยงเบนความสนใจโดยใช้ดนตรี และคำแนะนำในการปฏิบัติตัวในระยะ ต่างๆ ของการคลอด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.4.1 ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับ เทคนิคการบรรเทาความเจ็บปวดในระยะคลอด จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.4.2 เรียบเรียงเนื้อหา จัดวางโครงร่าง จัดวางรูปภาพประกอบตามโครงร่าง ที่กำหนดไว้ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 ท่าน เป็นอาจารย์ทางการพยาบาลศาสตร์ จำนวน 6 ท่าน แพทย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศาสตร์ 1 ท่าน และอาจารย์ทางด้านโสตทัศนูปกรณ์ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และความเหมาะสมของรูปแบบของแผ่นพับ ได้รับคำ แนะนำให้ปรับเนื้อหาและใช้ภาษาที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น และปรับปรุงการจัดวางรูปภาพ เล็กน้อยเพื่อให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

1.5 เครื่องเล่นเทปชนิดปรับความดังของเสียง และกรอเทปได้โดยอัตโนมัติ ที่ทำ งานโดยใช้ไฟฟ้า 1 เครื่อง พร้อมหูฟัง 1 อัน

1.6 คลับเทปบันทึกเสียง ซึ่งบันทึกเสียงดนตรีที่ใช้ในการเขียนเบนความสนใจของผู้คลอดจากความเจ็บปวด โดยมีขั้นตอนในการคัดเลือกดนตรีดังนี้

1.6.1 ศึกษาค้นหาเกี่ยวกับคุณสมบัติ และองค์ประกอบของดนตรีประเภทต่างๆ ตลอดจนอิทธิพลของดนตรีต่อร่างกาย อารมณ์ และจิตใจของบุคคล จากเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยต่างๆ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิด้านดนตรี

1.6.2 คัดเลือกดนตรี 8 ประเภท ได้แก่ ดนตรีบรรเลงเพลงไทยเดิม ดนตรีไทยเดิมประกอบคำร้อง ดนตรีไทยสากลบรรเลง ดนตรีไทยสากลประกอบคำร้อง ดนตรีไทยถูกทุ้มบรรเลง ดนตรีไทยถูกทุ้มประกอบคำร้อง ดนตรีสากลบรรเลง ดนตรีสากลประกอบคำร้อง ไปทดลองให้ผู้คลอดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 รายฟัง เพื่อเลือกดนตรีที่ผู้คลอดชอบฟังได้เป็นดนตรีที่เป็นเพลงไทยสากลและไทยถูกทุ้มประกอบคำร้อง

1.6.3 คัดเลือกดนตรีประเภทเพลงไทยสากล และเพลงไทยถูกทุ้มประกอบคำร้องที่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกเพลิดเพลิน สบาย และผ่อนคลาย ซึ่งเป็นเพลงที่มีระดับเสียงไม่แตกต่างกันมากนัก ความเร็วของจังหวะประมาณ 60-80 ครั้งต่อนาที บันทึกลงในตลับเทป มีความยาวม้วนละ 60 นาที จำนวน 6 ม้วน โดยแบ่งเป็นเพลงไทยสากล 3 ม้วน และเพลงไทยถูกทุ้ม 3 ม้วน แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิต่างด้านดนตรีจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ผลปรากฏว่าผู้ทรงคุณวุฒิดำเนินการให้ข้อเสนอแนะว่าการใช้ดนตรีเพื่อการบำบัดควรจะเป็นดนตรีประเภทเพลงบรรเลงที่ไม่มีเนื้อร้องประกอบ เนื่องจากเนื้อร้องในแต่ละเพลงอาจส่งผลกระทบต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้ฟังได้ในลักษณะที่แตกต่างกัน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อผลของการใช้ดนตรีบำบัดได้ ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกเพลงชุดใหม่เป็นเพลงบรรเลงประเภทเพลงไทยสากล เพลงไทยเดิม และเพลงสากลอย่างละ 1 ม้วน แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตตรวจสอบ ผลปรากฏว่าผู้ทรงคุณวุฒิต่างด้านมีความคิดเห็นที่แตกต่างและหลากหลายในเพลงบรรเลงไทยสากล และเพลงไทยเดิมยากแก่การสรุปและคัดเลือก ส่วนเพลงสากลผู้ทรงคุณวุฒิต่างส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นเพลงที่สามารถนำมาใช้ได้และส่วนใหญ่เป็นเพลงที่ดีมีความเหมาะสมในการใช้เพื่อการบำบัด และให้คำแนะนำว่าควรใช้เพลงที่เป็นเพลงสากลเนื่องจากเป็นเพลงที่ผู้ฟังส่วนใหญ่ไม่คุ้นเคยทำให้ไม่สามารถจำเนื้อเพลงได้ ส่วนในด้านความเร็วของจังหวะไม่จำเป็นต้องจำกัดเฉพาะที่ 60 - 80 ครั้งต่อนาที ความสำคัญจะอยู่ที่ทำนองด้วย ซึ่งจะมีผลกระทบต่ออารมณ์ของผู้ฟังได้ และแนะนำให้กำหนดคุณสมบัติของเพลงที่คัดเลือกมาว่าเป็นดนตรีบรรเลงในรูปแบบของ Light Music ที่มีความเร็วอยู่ในระดับปานกลาง ระดับเสียงภายในเพลงไม่แตกต่างกันมากนัก ทำนองค่อนข้างราบเรียบ ลีลาจังหวะไม่เศร้าหรือสนุกสนานมากเกินไป ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกเพลงบรรเลงประเภทเพลงสากลที่มีคุณสมบัติดังกล่าวเพิ่มเติม แล้วนำมาบันทึกลงในตลับเทปอีก 1 ม้วน รวมกับของเดิม 1 ม้วน รวมเป็น 2 ม้วน แล้วนำไปให้

ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง ผลปรากฏว่าผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ใน 5 ท่านลงความเห็นว่าคุณเพลงเป็นเพลงที่มีความเหมาะสมและใช้ในการบำบัดได้ดี

2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนตัว ประกอบด้วย อายุ ลักษณะอาชีพ ประวัติการตั้งครรภ์ ข้อมูลเกี่ยวกับการคลอดระยะเวลาคลอดและการได้รับยากระตุ้นการหดตัวของมดลูก ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากรายงานการคลอดของผู้คลอด

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอด มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.2.1 ศึกษาวรรณกรรม เอกสาร งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอด โดยดัดแปลงจากแบบสังเกตพฤติกรรมการควบคุมตนเองต่อความเจ็บปวดของผู้คลอด ของประกายแก้ว กำคำ (2534) และแบบสังเกตพฤติกรรมการเผชิญความเครียดในระยะคลอดของฉวี เบาทรวง (2526) ซึ่งแปลและเรียบเรียงมาจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเผชิญความเครียดในระยะคลอดของ Sturrock (1972) โดย ฉวี เบาทรวง โดยผู้วิจัยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม ของฉวี เบาทรวง เป็นกรอบและมีการดัดแปลงรายละเอียดของพฤติกรรม 5 ด้าน ซึ่งได้แก่ การแสดงออกของเสียง การแสดงออกด้านร่างกาย การแสดงออกทางใบหน้า การควบคุมการหายใจ และการแสดงออกด้านคำพูด และปรับปรุงเกณฑ์การให้คะแนนให้มีความครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้น

แบบวัดนี้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ช่วงคะแนน คือ 0, 1 และ 2 ตามลำดับ การให้คะแนนให้ตามพฤติกรรมที่แสดงออกดังนี้

คะแนน 0 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงลักษณะที่ผู้คลอดควบคุมตัวเองไม่ได้ เช่น ร้องเสียงดัง หน้าตาบิดเบี้ยว สายหน้าไปมาแรงๆ กลั้นหายใจขณะมดลูกหดตัว กระสับกระส่ายบิดตัวไปมา

คะแนน 1 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงลักษณะที่ผู้คลอดควบคุมตัวเองได้ปานกลาง เช่น ร้องครางเบาๆ กัดฟัน สายหน้าไปมาช้าๆ เกร็งมือหรือเกาะเตียง

คะแนน 2 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงลักษณะที่ควบคุมตัวเองได้ดี เช่น ไม่ส่งเสียงร้อง พุดเสียงปกติ ใบหน้าผ่อนคลาย ควบคุมการหายใจสม่ำเสมอ ใช้มือลูบหน้าท้องเมื่อมดลูกหดตัว

ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของแบบวัดพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอดเป็นคะแนนจากแบบสังเกตทั้งหมด โดยคิดจากค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเผชิญความ

เจ็บปวดของผู้คลอดแต่ละคน ถ้าได้คะแนนสูงแสดงว่าผู้คลอดสามารถเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอดได้ดี แต่ถ้าได้คะแนนต่ำแสดงว่าผู้คลอดเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอดได้ไม่ดี

2.2.3 การหาความตรงของเนื้อหา โดยผู้วิจัยนำแบบสังเกตพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอด ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพยาบาลสูติศาสตร์ จำนวน 7 ท่าน ซึ่งเป็นแพทย์ผู้ชำนาญด้านสูติศาสตร์ 1 ท่าน และเป็นอาจารย์พยาบาลด้านการพยาบาลสูติศาสตร์ ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทและมีประสบการณ์ในการสอนการพยาบาลสูติศาสตร์ อย่างน้อย 5 ปี ขึ้นไป จำนวน 6 ท่าน ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบคลุม ของเนื้อหา การตัดสินโดยถ้อยเกณฑ์ 6 ใน 7 เสียง ของความเห็นตรงกันและการยอมรับของผู้ทรงคุณวุฒิที่เห็นด้วยจะถือว่าข้อความนั้นใช้ได้ และถ้ามีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไขโดยพิจารณาพร้อมกับอาจารย์ที่ปรึกษา จากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิพบว่าแบบสังเกตชนิดนี้มีความเหมาะสม แต่มีข้อเสนอแนะให้ตัดและเพิ่มเติมข้อความเพียงเล็กน้อย

2.2.4 การหาความเที่ยงของแบบสังเกตพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวด ในระยะที่หนึ่งของการคลอดโดยผู้สังเกต 2 คน คือ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ทำการสังเกตพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอดของผู้คลอดที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 ราย คำนวณหาความเที่ยงของแบบสังเกตทั้งชุดโดยใช้สูตร สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product moment correlation coefficient) ได้ค่าความเที่ยง ของแบบสังเกตพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอด เท่ากับ 0.97

2.3 แบบสัมภาษณ์การรับรู้ประสบการณ์การคลอด มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.3.1 ศึกษาวรรณกรรม เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์การรับรู้ประสบการณ์การคลอด โดยคัดแปลงมาจากแบบสัมภาษณ์ประสบการณ์การคลอดของประกายแก้ว กำคำ (2534) และแบบสัมภาษณ์การรับรู้ประสบการณ์การคลอดของ เรณู พุกบุญมี (2531) ซึ่งคัดแปลงมาจากแบบสัมภาษณ์ประสบการณ์การคลอดของ Marut (1979) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์การรับรู้ประสบการณ์การคลอดของประกายแก้ว กำคำ ซึ่งประกอบหมวดต่างๆ 7 หมวด เป็นกรอบในการสร้าง โดยผู้วิจัยได้ตัดหมวดที่ 7 ซึ่งเป็นการซักถามเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือของสามีในระยะคลอดซึ่งไม่ตรงกับเรื่องที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาออก จึงเหลือการรับรู้ประสบการณ์การคลอด ใน 6 หมวด ได้แก่

หมวดที่ 1 ความสำเร็จในการควบคุมตนเองในระยะคลอด

หมวดที่ 2 ความรู้สึกวิตกกังวลเกี่ยวกับสภาพของบุตรในครรภ์

หมวดที่ 3 ความรู้สึกกลัวที่เกิดขึ้นในระยะคลอด

ครั้งนี้

หมวดที่ 4 ความคาดหวังต่อประสบการณ์ในการคลอด

หมวดที่ 5 ความรู้สึกเจ็บปวดที่เกิดขึ้น ตลอดระยะคลอด

หมวดที่ 6 ความพึงพอใจในความสำเร็จของตน ต่อการคลอดบุตร

แบบสัมภาษณ์การรับรู้ประสบการณ์การคลอดที่สร้างขึ้นนี้ ประกอบด้วยข้อความจำนวน 51 ข้อ เป็นข้อความที่แสดงการรับรู้ทางบวก 33 ข้อ และข้อความที่แสดงการรับรู้ทางลบ 18 ข้อ แบบสัมภาษณ์เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งคำตอบออกเป็น 4 ช่วง ดังนี้

หมายเลข 1 หมายถึง ไม่เป็นความจริงเลย คือเมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นของผู้ตอบเลย

หมายเลข 2 หมายถึง เป็นความจริงบางส่วน คือเมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก และความคิดเห็นของผู้ตอบบ้างเล็กน้อย

หมายเลข 3 หมายถึง เป็นความจริงเป็นส่วนมาก คือเมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นของผู้ตอบเป็นส่วนมาก แต่ไม่ทั้งหมด

หมายเลข 4 หมายถึง เป็นความจริงมากที่สุด คือเมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นของผู้ตอบมากที่สุด

ผู้ถูกสัมภาษณ์จะต้องเลือกคำตอบเพียง 1 คำตอบ โดยผู้สัมภาษณ์จะเป็นผู้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้

การให้คะแนน เนื่องจากแบบสัมภาษณ์การรับรู้ประสบการณ์การคลอดนี้เป็นแบบสัมภาษณ์การรับรู้ประสบการณ์การคลอดทั้งในด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงขึ้นอยู่กับข้อความ ดังนี้

ข้อความที่แสดงถึงการรับรู้ประสบการณ์การคลอดในทางบวก

ถ้าเลือกคำตอบ ไม่เป็นความจริงเลย ได้ 1 คะแนน

ถ้าเลือกคำตอบ เป็นความจริงบางส่วน ได้ 2 คะแนน

ถ้าเลือกคำตอบ เป็นความจริงเป็นส่วนมาก ได้ 3 คะแนน

ถ้าเลือกคำตอบ เป็นความจริงมากที่สุด ได้ 4 คะแนน

ข้อความที่แสดงถึงการรับรู้ประสบการณ์การคลอดในทางลบ

ถ้าเลือกคำตอบ ไม่เป็นความจริงเลย ได้ 4 คะแนน

ถ้าเลือกคำตอบ เป็นความจริงบางส่วน ได้ 3 คะแนน

ถ้าเลือกคำตอบ เป็นความจริงเป็นส่วนมาก ได้ 2 คะแนน

ถ้าเลือกคำตอบ เป็นความจริงมากที่สุด ได้ 1 คะแนน

คะแนนรวมการรับรู้ประสบการณ์การคลอตเป็นคะแนนรวมจากแบบสัมภาษณ์ ทั้งฉบับ มีค่าต่ำสุด 51 คะแนน และค่าสูงสุด 204 คะแนน คะแนนต่ำแสดงว่าผู้คลอตมีการรับรู้ ประสบการณ์การคลอตในทางไม่ดี (ทางลบ) คะแนนสูงแสดงว่าผู้คลอตมีการรับรู้ประสบการณ์ การคลอตในทางที่ดี (ทางบวก)

2.3.3 การหาความตรง โดยผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์การรับรู้ประสบการณ์ การคลอตที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน ได้แก่ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสูติศาสตร์ 1 ท่าน อาจารย์พยาบาลทางด้านสูติศาสตร์ 6 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของ เนื้อหาและภาษาที่ใช้ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ตัดสินโดยการถือเกณฑ์ 6 ใน 7 เสียง ของความเห็นตรงกันและการยอมรับของผู้ทรงคุณวุฒิที่เห็นด้วยจะถือว่าข้อสัมภาษณ์นั้นใช้ ได้ แล้วนำผลการตรวจสอบนั้นมาปรับปรุงแก้ไข จนเหลือข้อสัมภาษณ์ 50 ข้อ เป็นข้อความที่ แสดงการรับรู้ทางบวก 31 ข้อ และข้อความที่แสดงการรับรู้ทางลบ 19 ข้อ

2.3.4 การหาความเที่ยงโดยนำแบบสัมภาษณ์การรับรู้ประสบการณ์การคลอต ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปสัมภาษณ์ผู้คลอตที่มีคุณลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหาความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์การรับรู้ประสบการณ์การ คลอต เท่ากับ 0.64 ซึ่งเป็นค่าที่น้อยเกินไป ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ ทั้ง 50 ข้อ ไปหาค่าความ เที่ยงใหม่โดยตัดออกทีละข้อแล้วเลือกตัดข้อที่มีผลให้ความเที่ยงน้อยออกไปจำนวน 8 ข้อ แล้วนำ แบบสัมภาษณ์ที่เหลือ 42 ข้อ ซึ่งเป็นข้อความที่แสดงการรับรู้ทางบวก 28 ข้อ ได้แก่ข้อ 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 23, 24, 25, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 ที่เหลือ 14 ข้อ เป็นการรับรู้ประสบการณ์ทางลบ แบ่งจำนวนข้อคำถามตามหมวดได้เป็นจำนวน 8, 4, 8, 6, 7 และ 9 ข้อ ตามลำดับ มีคะแนนรวมทั้งฉบับต่ำสุดเท่ากับ 42 คะแนน และสูงสุด 168 คะแนน ไปหาค่าความเที่ยงอีกครั้งหนึ่ง ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.72

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 การเตรียมตัวผู้วิจัย โดยศึกษาหาความรู้จากเอกสาร สังกะการณการสอนในแผนกฝากครรภ์ และห้องคลอดสถานส่งเสริมอนามัยแม่และเด็ก (โรงพยาบาลแม่และเด็ก) ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 ราชบุรี

1.2 ประสานงานกับศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 ราชบุรี และสถานส่งเสริมอนามัยแม่และเด็ก (โรงพยาบาลแม่และเด็ก) ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 ราชบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย

1.3 ศึกษาระบบและกระบวนการให้บริการหญิงตั้งครรภ์และผู้คลอดในหน่วยฝากครรภ์ ห้องคลอด ตลอดจนปัญหาของผู้คลอด เพื่อนำมาดำเนินการจัดแผนในการให้ความรู้แก่หญิงตั้งครรภ์และผู้คลอด โดยไม่ให้มีผลกระทบต่อค่าบริการและคำนึงถึงความสอดคล้องกับระบบให้บริการของโรงพยาบาล ซึ่งพบว่าที่แผนกฝากครรภ์มีการให้บริการทุกวันตั้งแต่วันจันทร์-วันศุกร์ เฉพาะภาคเช้า เวลา 08.00-12.00 น. และเจ้าหน้าที่ของแผนกฝากครรภ์จะให้สูขศึกษาแก่ผู้ที่มาฝากครรภ์ เวลา 08.30 น. และแพทย์จะออกตรวจเวลา 09.00 น. หญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ทุกคนต้องพบแพทย์ทุกครั้งที่มาตรวจ ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลมาวางแผนการในการสอนโดยจะใช้เวลาสอนในช่วงหลังจากการให้สูขศึกษาของแผนกฝากครรภ์และผู้คลอดพบแพทย์แล้วคือเวลาประมาณ 10.00 น. ส่วนในห้องคลอดผู้คลอดทุกคนที่เข้าสู่ระยะคลอดจะได้รับการดูแลในแนวเดียวกัน คือได้รับการตรวจความก้าวหน้าของการคลอดทุก 1 ชั่วโมง และเมื่อเข้าสู่ระยะ active labor ผู้คลอดจะต้องงดน้ำและอาหารทางปาก และถ้ามีน้ำเดินจะให้ลูกเดินน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลนี้มาใช้ในการวางแผนการพยาบาลให้สอดคล้องกับการทดลองที่จะให้กับผู้คลอดกลุ่มทดลอง เช่น ในผู้คลอดที่มีน้ำเดินก็จะไม่ให้ลูกเดินบ่อยแต่จะใช้ท่านั่งหรือนอนศีรษะสูงแทน เป็นต้น

1.4 ติดต่อขออนุญาต หัวหน้าแผนกสูติกรรม และหัวหน้าหน่วยฝากครรภ์ ห้องคลอด และหลังคลอด เพื่อชี้แจงรายละเอียดและขั้นตอนของการวิจัย และขออนุญาตใช้สถานที่ในการสอนซึ่งมีความเป็นสัดส่วนไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอก โดยผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตใช้ห้องสอน เวลา 08.00 - 12.00 น. ตลอดช่วงการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างและการสอน

1.5 เตรียมผู้ช่วยวิจัย จำนวน 2 คน ซึ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในห้องคลอดมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี มีความรู้และทักษะในการดูแลผู้คลอดเป็นอย่างดี เพื่อทำหน้าที่

ช่วยประเมินความก้าวหน้าของการคลอด โดยการตรวจภายในเพื่อดูการเปิดขยายของปากมดลูก และดูลักษณะน้ำคร่ำ รวมทั้งระดับของส่วนนำของทารก และสังเกตพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอดของผู้คลอดและบันทึกผลการสังเกต การเตรียมผู้ช่วยวิจัยปฏิบัติดังนี้

1.6.1 ชี้แจงโครงการวิจัยโดยขอให้ผู้ช่วยวิจัยทราบ

1.6.2 อธิบายวิธีดำเนินการทดลอง รายละเอียดของแบบสังเกตพฤติกรรม การเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอด และวิธีการสังเกตพฤติกรรม ให้ผู้ช่วยวิจัยเข้าใจ

1.6.3 ทดลองสังเกตพฤติกรรมผู้คลอดที่มีคุณลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.6.4 หาความเที่ยงของการสังเกต (Interater-Reliability or Point-by Point Agreement) ระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย คำนวณโดยใช้สูตรดังนี้ (Kazdin, 1982)

$$\text{ความเที่ยงของการสังเกต} = \frac{A}{A+B} \times 100$$

A = จำนวนครั้งที่ผู้สังเกต 2 คน สังเกตได้ตรงกัน

B = จำนวนครั้งที่ผู้สังเกต 2 คน สังเกตได้ไม่ตรงกัน

โดยค่าความเที่ยงของการสังเกตระหว่างผู้สังเกตต้องมีค่าตั้งแต่ 80 ขึ้นไปจึงจะถือว่าการสังเกตนี้มีความเชื่อถือได้

จากการทดลองใช้แบบสังเกตในผู้คลอดที่มีคุณลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 ราย ระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย 2 คน โดยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ช่วยวิจัยคนที่ 1 และ 2 ได้ค่าความเที่ยงของการสังเกตเท่ากับ 91 และ 88 ตามลำดับ

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 กลุ่มทดลอง มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยคัดเลือกจากหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์และจะมาคลอดที่โรงพยาบาลแม่และเด็ก ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 ราชบุรี ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 08.00-12.00 น. จำนวน 15 คน แล้วเลือกกลุ่มตัวอย่างสำรองไว้ 10 คน เพื่อทดแทนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องถูกตัดออกจากการทดลองเมื่อขาดคุณลักษณะตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่นไม่สามารถคลอดเองได้ หรือทารกน้ำหนักไม่ถึง 2500 กรัม เป็นต้น

2.1.2 ผู้วิจัยแนะนำตัวและขอความร่วมมือในการวิจัยจากหญิงตั้งครรภ์

2.1.3 ผู้วิจัยทำการสอนตามแผนการสอนที่สร้างขึ้น โดยสอนเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกได้ในแต่ละวัน โดยใช้เวลาในการสอน 60

นาที่ การสอนใช้วิธีการบรรยายประกอบภาพพลิก และฝึกปฏิบัติวิธีบรรเทาความเจ็บปวดในระยะคลอดโดยไม่ใช้ยา และประเมินผลการสอนโดยใช้แบบทดสอบความรู้หลังการเรียนการสอนเรื่องการคลอดและการบรรเทาความเจ็บปวดในระยะคลอดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินที่ 80 % พร้อมทั้งแจกแผ่นพับเรื่องการบรรเทาความเจ็บปวดในระยะคลอด เพื่อให้ผู้เรียนกลับไปทบทวนและฝึกปฏิบัติต่อที่บ้าน

2.1.4 เมื่อกลุ่มทดลองเข้าสู่ระยะคลอดและรับเข้าไว้ในห้องคลอด เจ้าหน้าที่ของห้องคลอดจะเป็นผู้แจ้งให้ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทราบเพื่อมาดำเนินการทดลองและเก็บ รวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะทำหน้าที่ทบทวนวิธีการปฏิบัติเพื่อบรรเทาความเจ็บปวดในระยะคลอดให้ ได้แก่ การเคลื่อนไหวและการอยู่ในท่าที่เหมาะสม การrubหน้าห้อง การควบคุมการหายใจ และการเบี่ยงเบนความสนใจโดยใช้ดนตรีให้กับกลุ่มตัวอย่าง และเป็นผู้คอยให้การสนับสนุนผู้คลอดให้ปฏิบัติตามวิธีการดังกล่าวอย่างถูกต้องตามระยะต่างๆ ของการคลอด ดังนี้

2.1.4.1 ระยะปากมดลูกเปิด 0-3 เซนติเมตร

- ให้ผู้คลอดเปลี่ยนอิริยาบถ ระหว่าง เดิน ยืน นั่งหรือนอน
ท่าศีรษะสูง โน้มตัวไปข้างหน้า ทุก 30 นาที

- ฟังดนตรี ครั้งละ 60 นาที พัก 30 นาที สลับกันไป

2.1.4.2 ระยะปากมดลูกเปิด 4-7 เซนติเมตร

- ให้ผู้คลอดเปลี่ยนอิริยาบถ ระหว่าง เดิน ยืน นั่งหรือนอน
ท่าศีรษะสูง โน้มตัวไปข้างหน้า ทุก 30 นาที

- หายใจแบบช้าและrubหน้าห้องทุกครั้งขณะมดลูกหดตัว

- ฟังดนตรี ครั้งละ 60 นาที พัก 30 นาที สลับกันไป

2.1.4.3 ระยะปากมดลูกเปิด 8-10 เซนติเมตร

- ให้ผู้คลอดเปลี่ยนอิริยาบถระหว่าง ทำนั่งหรือนอนศีรษะสูง โน้มตัวไปข้างหน้า ทุก 30 นาที

- หายใจแบบช้าเมื่อมดลูกเริ่มหดตัวและคลายตัว แล้ว
หายใจตื้นเร็วเบาขณะมดลูกหดตัวเต็มที่ และหายใจตื้นเร็วเบาและเป่าออกเมื่อรู้สึกอยากเบ่ง

- ฟังดนตรี ครั้งละ 60 นาที พัก 30 นาที สลับกันไป

ส่วนผู้ช่วยวิจัยมีหน้าที่ในการประเมินความก้าวหน้าของการคลอด ประเมินสภาพของทารกในครรภ์ สังเกตพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดของผู้คลอด และบันทึกผลการสังเกตในแบบสังเกตพฤติกรรม ทุก 30 นาที โดยเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่ปากมดลูกเปิดประมาณ 3 เซนติเมตร จนถึงปากมดลูกเปิดหมด 10 เซนติเมตร การสังเกตแต่ละครั้งเริ่มตั้งแต่มดลูก

หดรัดตัวถึงมดลูกคล้ายตัวเตี้ยที่ นับเป็น 1 ครั้ง แล้วบันทึกผลทันทีหลังการสังเกต โดยทำการทดลองในวันจันทร์ถึงวันอาทิตย์ ตลอด 24 ชั่วโมง ที่กลุ่มทดลองถูกรับไว้ในห้องคลอด

2.1.1 ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลการคลอดในแบบบันทึกข้อมูลส่วนตัวและสัมภาษณ์การรับรู้ประสบการณ์การคลอดของผู้คลอดภายหลังคลอด 1 วัน โดยใช้แบบสัมภาษณ์การรับรู้ประสบการณ์การคลอดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ซึ่งในการทดลองพบว่ากลุ่มผู้คลอดที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อสำรองไว้ จำนวน 10 คน ต้องออกจากการทดลองเนื่องจากขาดคุณสมบัติที่กำหนด คือ มีการคลอดที่ไม่ใช้การคลอดปกติ จำนวน 4 คน คือ คลอดโดยการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง 2 คน คลอดโดยใช้เครื่องดูดสุญญากาศ 2 คน น้ำหนักทารกแรกเกิดไม่ถึง 2500 กรัม จำนวน 2 คน ไม่มาคลอดตามกำหนดเวลาคือภายในเดือน มีนาคม-เมษายน จำนวน 2 คน และไปคลอดที่อื่นจำนวน 2 คน

2.2 กลุ่มควบคุม มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วจับคู่กลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง โดยใช้ตัวแปร ด้าน อายุ ลักษณะอาชีพ และการได้รับยากระตุ้นการหดรัดตัวของมดลูกในระยะคลอด โดยทำการคัดเลือกจากหญิงตั้งครรภ์ที่ฝากครรภ์และคลอดที่สถานส่งเสริมอนามัยแม่และเด็ก (โรงพยาบาลแม่และเด็ก) ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 ราชบุรี ที่ได้รับการดูแลตามปกติ เมื่อเข้าสู่ระยะคลอดและรับเข้าไว้ในห้องคลอด จำนวน 15 คน

2.2.2 ผู้วิจัยแนะนำตัวและขอความร่วมมือในการวิจัย

2.2.3 ผู้ช่วยวิจัยประเมินความก้าวหน้าของการคลอดและเริ่มสังเกตพฤติกรรม การเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอดของผู้คลอดเมื่อปากมดลูกเปิด 3 เซนติเมตร จนกระทั่งปากมดลูกเปิดหมด 10 เซนติเมตร และบันทึกผลการสังเกตเช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง

2.2.4 ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลส่วนตัว และสัมภาษณ์การรับรู้ประสบการณ์การคลอดของกลุ่มควบคุมเช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง

3. นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายมาคิดคะแนน แล้วนำไปวิเคราะห์ตามหลักสถิติต่อไป

ตารางที่ 1 สรุปการดำเนินการทดลอง

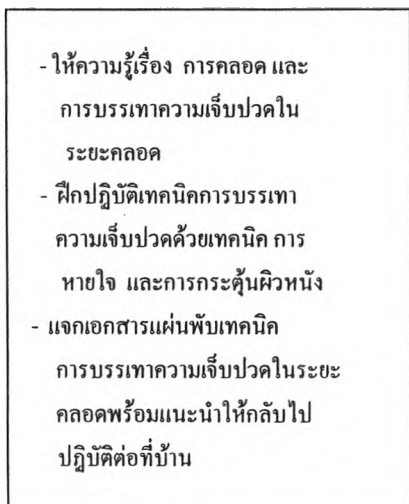
ลำดับ	กิจกรรม	กลุ่มตัวอย่าง		เครื่องมือที่ใช้	ผู้ปฏิบัติ	วัน / เวลา	สถานที่
		ทดลอง	ควบคุม				
1	<ul style="list-style-type: none"> - คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลอง 15 คนและสำรองไว้อีก 10 คน - สอนหญิงตั้งครรภ์ กลุ่มทดลอง เรื่องการคลอดและการ บรรเทาความเจ็บปวด ในระยะคลอด เป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มๆ ละ 2-5 คน และประเมินผลการเรียนเป็นรายบุคคลโดยถือเกณฑ์ 80 % ถ้าไม่ผ่านสอนซ้ำในจุดที่ไม่เข้าใจ และประเมินผลจนผ่านเกณฑ์ - ให้หญิงตั้งครรภ์ฝึกปฏิบัติวิธีบรรเทาความเจ็บปวดโดยใช้เทคนิคการควบคุมการหายใจ และการกระตุ้นผิวหนัง 	✓		<ul style="list-style-type: none"> - บัตรผู้ร่วมโครงการวิจัย สีมชมพู - แผนการสอนเรื่องการคลอด และการบรรเทาความเจ็บปวดในระยะคลอด - ภาพพลิกเรื่องการคลอด และการบรรเทาความเจ็บปวดในระยะคลอด - แผ่นพับเรื่องเทคนิค การบรรเทาความเจ็บปวดในระยะคลอด - ข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ 	ผู้วิจัย	วันที่หญิงตั้งครรภ์ อายุครรภ์ 37 - 38 สัปดาห์ มาตรวจครรภ์ และพบผู้วิจัย เป็นครั้งแรก	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องทำบัตร - ห้องสอนสุขศึกษา
2	<ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนวิธีบรรเทาความเจ็บปวดในระยะคลอดที่ผู้คลอดได้รับการสอนจากผู้วิจัย - สนับสนุนให้ผู้คลอดใช้วิธีการบรรเทาความเจ็บปวดตามระยะต่างๆ ของการคลอด 	✓		<ul style="list-style-type: none"> - ภาพพลิกเรื่องการคลอด และการบรรเทาความเจ็บปวดในระยะคลอด 	ผู้วิจัย	วันที่ผู้คลอดเจ็บครรภ์และเข้าสู่ระยะที่หนึ่งของการคลอด และรับเข้าไว้ในห้องรอกคลอด	ห้องรอกคลอด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

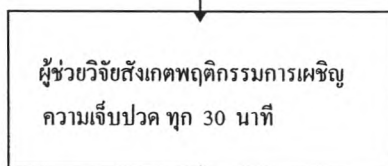
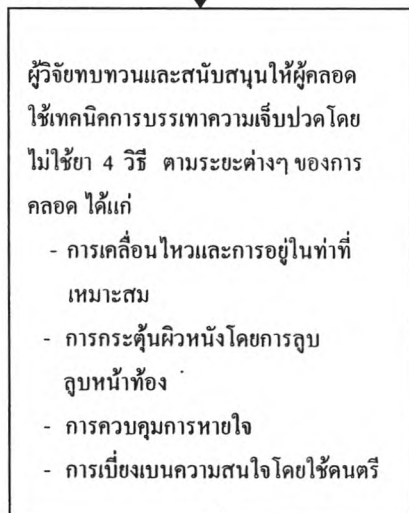
ลำดับ	กิจกรรม	กลุ่มตัวอย่าง		เครื่องมือที่ใช้	ผู้ปฏิบัติ	วัน / เวลา	สถานที่
		ทดลอง	ควบคุม				
3	คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้เข้ากลุ่มควบคุมแล้วจับคู่กับกลุ่มทดลองจำนวน 15 คู่ตามตัวแปรด้าน อายุ ลักษณะ อาชีพ และการได้รับยากระตุ้นการหดตัวของมดลูก ในระยะคลอด		✓	บัตรผู้ร่วมโครงการวิจัย สีเขียว	ผู้วิจัย	วันที่ผู้คลอดเจ็บครรภ์และเข้าสู่ระยะที่หนึ่งของ การคลอด และรับเข้าไว้ในห้องรอคลอด	ห้องรอคลอด
4	สังเกตพฤติกรรมกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอดของกลุ่มตัวอย่าง และบันทึกผลการสังเกต	✓	✓	แบบสังเกตพฤติกรรม การเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอด	ผู้ช่วยวิจัย	ระยะที่ ปากมดลูกของผู้คลอดเปิด 3 - 10 เซนติเมตร	ห้องรอคลอด
5	- บันทึกข้อมูลส่วนตัว และข้อมูลเกี่ยวกับการคลอดของผู้คลอด - สัมภาษณ์การรับรู้ประสบการณ์การคลอดของผู้คลอด	✓	✓	- แบบบันทึกข้อมูลส่วนตัว - แบบสัมภาษณ์การรับรู้ประสบการณ์การคลอด	ผู้วิจัย	หลังคลอด 1 วัน	ตีกลุ่มป่วยในแผนกหลังคลอด

กลุ่มทดลอง

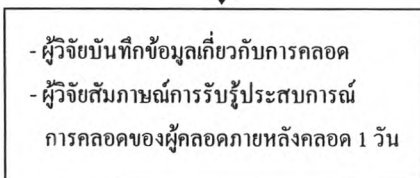
ระยะก่อนคลอด 1 - 2 สัปดาห์

ระยะคลอด

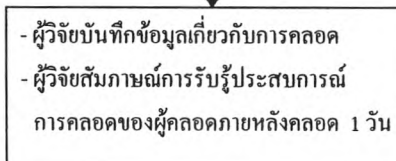
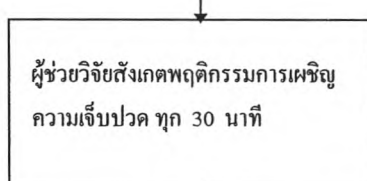
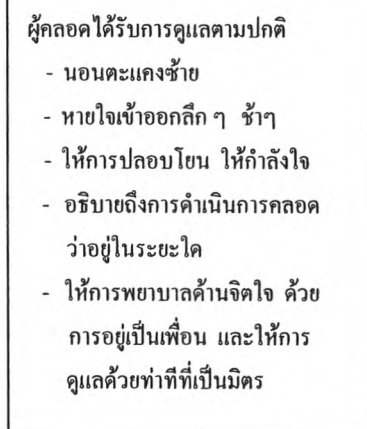
ระยะหลังคลอด

กลุ่มควบคุม

ให้คำแนะนำตามปกติ

- อาการเจ็บครรภ์เตือนและ เจ็บครรภ์จริง
- การเตรียมของใช้
- อาการผิดปกติที่ต้องรีบ มาพบแพทย์

แผนภูมิ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลและคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS สำหรับวินโดวส์ ซึ่งมีรายละเอียดในการวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลเกี่ยวกับการคลอด ได้แก่ อายุ ลักษณะอาชีพ การวางแผนการตั้งครรภ์ การมาตรวจครรภ์ การได้รับยากระตุ้นการหดตัวของมดลูก การแตกของถุงน้ำคร่ำ น้ำหนักของทารกแรกเกิด เพศของทารกตามความคาดหวัง นามาน่าแจ่มแจ้งความดี
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเผชิญความเจ็บปวดในระยะคลอด ระหว่างผู้คลอดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยค่าที (Paired t - test)
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของระยะเวลาคลอด ระหว่างผู้คลอดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยค่าที (Paired t - test)
4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ประสบการณ์การคลอด ระหว่างผู้คลอดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยค่าที (Paired t - test)